

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 28 juni 1995 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot goedkeuring van het Verdrag tussen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas, ondertekend in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995", heeft op 11 juli 1995 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKING.

1. Het verdrag waarvan het ontwerp de goedkeuring beoogt is ondertekend, wat de Belgische overheden betreft, door de regeringen van drie Gewesten. De Belgische Staat is daarentegen geen verdragspartij.

De vraag rijst of het verdrag geen aangelegenheden regelt die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren.

2. Het verdrag bevat verscheidene maatregelen die de samenwerking tussen de verdragsluitende partijen regelen teneinde de kwaliteit van de Maas te vrijwaren en te verbeteren.

Met zulk voorwerp hebben die maatregelen in beginsel betrekking op aangelegenheden die krachtens artikel 6, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de Gewesten behoren.

3. Nochtans zouden een aantal verdragsbepalingen de indruk kunnen wekken dat zij betrekking hebben op aangelegenheden die, zij het slechts gedeeltelijk, tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

3.1. Dit is vooreerst het geval met artikel 5, g), van het verdrag, dat bepaalt dat de Internationale Commissie

.../...

voor de bescherming van de Maas tegen verontreiniging tot taak heeft, onder andere :

"als kader (te dienen) voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Maas, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragssluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving".

Gevraagd of die bepalingen eveneens de informatie betreffen over ontwerpen van nucleaire installaties onderworpen aan effectrapportering wat de waterkwaliteit van de Maas betreft, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard wat volgt :

"De Partijen hebben de aspecten die verband houden met kernenergie uitgesloten van (het akkoord). Frankrijk, de Belgische federale Staat en Nederland wensten deze materie niet te behandelen buiten het kader van het Euratom-verdrag.

In geval van effectrapportage over kerncentrales, zouden de "klassieke" afvalstoffen (dit wil zeggen niet de radio-actieve afvalstoffen, maar bijvoorbeeld de thermische afvalstoffen) behorend tot de bevoegdheid van de Gewesten, kunnen onderzocht worden in het kader van (het akkoord)".

3.2. Een andere bepaling die vragen doet rijzen, is die van artikel 5, 1), van het verdrag, naar luid waarvan de genoemde Commissie instaat voor

"het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging".

.../...

Op de vraag of de woorden "bestrijden van calamiteuze verontreiniging" niet verwijzen naar de aangelegenheid civiele bescherming die tot het bevoegdheidsdomein van de federale Staat behoort, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard :

"Inzake de bestrijding van calamiteuze verontreiniging bestrijkt de taak van de Commissie niet de civiele bescherming en de urgentieplannen in de zin van de wet van 1987. Haar taak betreft enkel de samenwerking en uitwisseling van informatie uitgaande van de waarschuwings- en alarmnetten. Deze observatienetwerken ressorteren in België onder de bevoegdheid van de Gewesten".

3.3. Artikel 6, 4°, derde lid, van het verdrag roept op het eerste gezicht een gelijkaardige bevoegdheidsvraag op, waar het bepaalt wat volgt :

"Indien de regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de regeringen van de Belgische Gewesten bij deze beslissingen niet over stemrecht".

Met betrekking tot die bepaling heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende verklaard :

"In de huidige stand van zaken omvatten de verdragen geen aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren. Het bleek niettemin nuttig te voorzien in de hypothese waarbij (het Verdrag zou) herzien worden en uitgebreid tot aangelegenheden waarvoor de federale Staat wel bevoegd is".

.../...

3.4. Wat artikel 7 betreft, zijn twee bepalingen van belang.

Vooreerst betreft het de bepaling van punt 1, a), van dat artikel, luidens welke de Commissie "op hun verzoek en als waarnemer" toelaat :

"elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Maas".

In verband met deze bepaling, die voor de federale Staat geen enkele verplichting, doch enkel een mogelijkheid inhoudt om tussen te komen als waarnemer, heeft de gemachtigde ambtenaar de volgende uitleg verstrekt :

"De federale Staat heeft herhaalde malen gevraagd waarnemende Partij te kunnen zijn. De hoedanigheid van waarnemer doet voor de federale Staat geen enkele verplichting ontstaan en betekent niet dat (het Verdrag) (zijn) bevoegdheidsdomein (betreedt)".

Voorts gaat het om artikel 7, punt 3, luidens welke bepaling "de waarnemers ..., zonder stemrecht, (kunnen) deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en ... in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, (kunnen inbrengen)".

De gemachtigde ambtenaar heeft in verband met deze bepaling het volgende verklaard :

"Met de waarnemers die informatie of verslagen kunnen inbrengen worden Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg bedoeld. Deze landen kunnen in tegenstelling

.../...

tot de federale Staat bijvoorbeeld emissiegegevens, gemeten op hun grondgebied, meedelen".

4. Inachtgenomen deze verklaringen van de gemachtigde, kan besloten worden dat het met het ontwerp goed te keuren verdrag geen betrekking heeft op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid, en dat het bijgevolg niet als een gemengd verdrag moet worden aange-merkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Opschrift.

Blijkens de vermelding onderaan het verdrag, is dit "opgemaakt te Charleville-Mézières, op 26 april 1994". Van een ondertekening te Antwerpen op 17 januari 1995 is geen sprake.

Hieruit volgt dat enkel de ondertekening te Charleville-Mézières vermeld kan worden, ter identificatie van het verdrag. Het feit dat de Vlaamse regering het verdrag op een latere datum en op een andere plaats ondertekend heeft, doet aan het voorgaande geen afbreuk.

Men vervange bijgevolg in het opschrift van het ontwerp de woorden "in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995" door "te Charleville-Mézières op 26 april 1994".

.../...

Het enig artikel van het ontwerp (dat ten gevolge van de volgende opmerking artikel 2 wordt) dient in dezelfde zin te worden aangepast.

Artikel (1).

Ter inachtneming van het voorschrift van artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dient in het ontwerp een eerste artikel te worden opgenomen, luidend als volgt :

"Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet".

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. VERBIEST,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
de Heer :	A. ALEN,	assessoren van de
Mevrouw :	Y. MERCHIEERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.